

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/43/2019
Identifikačné číslo spisu:	5814206982
Dátum vydania rozhodnutia:	13.03.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5814206982.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ľ. B., bytom A. D. XXXX/XX, XXX XX X., zastúpeného JUDr. Ľubomírom Kubošom, advokátom so sídlom Bernolákova 18, 028 01 Trstená, proti žalovanému M. E. E., bytom E. XXXX/XX, XXX XX X., zastúpenému JUDr. Miroslavom Bachyncom, advokátom so sídlom 027 42 Podbiel č. 177, o 1.000,- € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 2 C 93/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2018 sp. zn. 5 Co 15/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. mája 2017 č. k. 2 C 93/2014-192 žalobu žalobcu na zaplatenie sumy 1.000,- € spolu s 5,5 % úrokom z omeškania od 4. októbra 2014 do zaplatenia a náhradu trov konania zamietol, žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu a žalobcu zaviazal zaplatiť štátu trovy konania v celom rozsahu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom pôžičky finančných prostriedkov žalovanému, ktoré sú predmetom sporu.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 27. marca 2018 sp. zn. 5 Co 15/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP, nakoľko dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie náležitým vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil. Je toho názoru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že by žalovanému 22. februára 2012 prenechal peniaze v sume 1.000,-

€. Uviedol, že ani svedkovia nepotvrdili odovzdanie peňazí žalobcom žalovanému v žalobcom tvrdenej výške 1.000,- €. Odvolací súd poukázal na to, že súdna znalkyňa v znaleckom posudku uviedla, že podpis žalovaného na listine o pôžičke je s vysokou pravdepodobnosťou práve podpisom žalovaného, na druhej strane však dodala, že tento záver znaleckého posudku platí len za predpokladu, že sa kópia listiny zhoduje s originálom a originál listiny súdu predložený nebol.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca z dôvodu, že mu odvolací súd ako aj súd prvej inštancie nesprávnym postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Namieta nedostatočné vykonanie výsluchu svedkov. Poukazuje na to, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd pri svojom rozhodovaní nepovažovali za spôsobilý dôkaz znalecký posudok z 13. decembra 2015 vyhotovený znalkyňou PhDr. PaedDr. Erikou Strakovou. Žalobca namieta nedostatočné zdôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ako aj to, že odvolací súd sa nezaoberal jeho argumentmi a žiada o odklad vykonateľnosti a právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP zaoberal sa bez nariadenia pojednávania jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Žalobca namietal vady konania podľa § 420 písm. f/ CSP.

12. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

15. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

16. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

17. V súvislosti s námietkou žalobcu o tom, že súdy pri svojom rozhodovaní nepovažovali za spôsobilý dôkaz znalecký posudok z 13. decembra 2015, dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Už podľa predchádzajúcej právnej úpravy najvyšší súd dospel k záveru, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá vadu zmätočnosti. Taktiež dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností alebo nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov (viď R 42/1993, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 1 Cdo 18/2011, 3 Cdo 268/2012, 4 Cdo 314/2012, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

18. Najvyšší súd uvádza, že súdy nižších stupňov neboli povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrila výlučne súdu, a nie stranám (§ 185 ods.

1 CSP). Ak súd niektorý dôkaz nevykonal, mohlo to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999), čo nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

19. Pokiaľ žalobca v dovolaní namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na to, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

20. Na záse, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta, ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

21. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

22. V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že všeobecný súd (súd prvej inštancie a odvolací súd) nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04).

23. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu má odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku náležitosti v zmysle § 220 CSP a žalobca neopodstatnene namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

24. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods.1 CSP, pričom v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP sa v takomto prípade mohol obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Táto forma skráteného rozhodnutia spĺňa požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia z pohľadu práva na spravodlivé súdne konanie vzhľadom na to, že súd prvej inštancie zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie.

25. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, najvyššiemu súdu neostávalo iné ako ho podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť.

26. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.